

Vaikka Suomi on ottanut käyttöön oikeita keinoja koronaviruksen torjumiseksi, on maan strategia yhä epäselvä. Virallisesti tavoite ei ole "laumasuoja", mutta silti lausunnoissa kuuluu toimien rajaaminen vain epidemian hidastamiseen.

Tämä on hyvin vaarallinen ajatus, jonka yhä useampi Euroopan maa on hylännyt.

Tosiasiassa hidastaminen ei eroa "laumasuojan" tavoittelusta: virus leviää, kunnes immunitetin saaneiden määrän on riittävä, ehkä 50-100 % väestöstä.

Hidastamisstrategia perustuu ylioptimistisille arvioille viruksen tappavuudesta. THL:n arvion mukaan virukseen kuolisi vain 0,05 - 0,10 % tartunnan saaneista. Kansainvälisen tiedeyhteisön arviot ovat noin 10-20 kertaisia (Imperial Collegen arvio on noin 1 %).

THL:n laskelmien 2-4 miljoonan ihmisen tartuttaminen johtaisi prosentin kuolleisuudella noin 20 000 - 40 000 ihmisen kuolemaan *vaikka sairaanhoidon kapasiteettia ei ylitettäisi*. Tätä on mahdoton hyväksyä.

Myös THL:n arviot hoidon tarpeesta ovat optimistisia. Mikäli tarve onkin kansainvälisesti arvioidulla tasolla, olisi epidemian - ja tiukkojen rajoitusten - kestävä selvästi yli vuoden, jotta edes laajennettu tehohoidon kapasiteetti riittäisi.

Hidastamismallin takana on virheellinen ajatus, että koronaviruksen kitkeminen olisi mahdotonta. Kiinan ja Etelä-Korean esimerkit osoittavat, että virus on pysäytettävissä.

Kun virus on saatu taltutettua, riittävät kevyemmät rajoitukset, jolloin elämä ja talous pääsevät normalisoitumaan kuten nyt Kiinassa ja Koreassa. Kevyitä rajoituksia on mahdollista jatkaa, kunnes lääke tai rokote on saatavilla. Jos epidemia palaisi, olisi sen torjunta varautuneena helpompaa.

Suomella ja Euroopalla ei ole syytä antautua virukselle, jonka Itä-Aasian maat ovat pitkälti jo voittaneet.

Viruksen pysäyttämiseen on kaksi mallia: kattava ihmisten eristäminen viikkojen ajaksi tai kevyemmät rajoitukset yhdistettynä kohdennettuihin keinoihin. Nopeasti toiminut Korea hyödynsi jälkimmäistä mutta laajalle levinnyt epidemia pakotti Kiinan painottamaan ensimmäistä.

Ratkaisevaa Korean onnistumiselle on laaja myös oireettomia kattava testaaminen *yhdistettynä* tartuntaketjujen jäljittämiseen ja tapausten eristämiseen. Näin ei tarvita yhtä laajoja *yleisiä* rajoituksia. Siksi WHO kehottaa laajaan testaamiseen ja jäljittämiseen.

Suomessa kohdennetut keinot ehditään vielä ottaa käyttöön. Norja, Saksa ja Islanti ovat jo päättäneet näin toimia pysäyttääkseen viruksen.

Suomi ei saa hukata tehtyjen päätösten tuomaa lisääaikaa. Testauskapasiteettia on nostettava, testausta laajennettava, ja tartuntaketjujen jäljitykseen on saatava tarvittavat resurssit.

Juhani Bonsdorff, Ph.D. (matematiikka)
Matti Jantunen, prof. emer. (ympäristöterveys)

Mikko Kolehmainen, prof. (ympäristöinformatiikka)
Markku Seuri, LKT, dos.
Jouni Tuomisto, johtava tutkija (ympäristöterveys)